

Pradžia>Pinigai ir piniginiai reikalavimai>Nemokumas, bankrotas

Nemokumas, bankrotas

Švedija

IŽANGA

Švedijos Nemokumo reglamente (*insolvensförordning*) reglamentuotas bankrotas, įmonės reorganizavimas ir skolų restruktūrizavimas. Toliau glaustai paaiškinami kai kurie Švedijos teisės normų, kuriomis pagal pataisyto Nemokumo reglamento 86 straipsnio 1 dalį reglamentuojamos šios procedūros, aspektai. Šis aprašymas nėra išsamus.

BANKROTAS

Bendra informacija

Bankrotas (šved. *konkurs*) – bendra reikalavimų įvykdymo forma, kai visi skolininko kreditoriai bendrai ir privaloma tvarka paima visą skolininko turtą, kad iš šio turto būtų patenkinti atitinkami jų reikalavimai. Vykstant bankrotui turtą sudaro bankrutuojančio asmens turtas (šved. *konkursbo*), kuris administruojamas kreditorių naudai. Turtą administruoja vienas arba keli bankroto administratoriai (šved. *konkursförvaltare*). Vienintelė administratoriaus užduotis – valdyti turtą. Prašymas iškelti bankroto bylą nagrinėjamas, sprendimas dėl bankroto priimamas ir pats bankrotas vykdomas apylinkės teismui (šved. *tingsrätt*) nagrinėjant bankroto bylą. Nagrinėjant bankroto bylą teismas priima sprendimą įvairiais klausimais: pavyzdžiui, jis nustato, kaip paskirstyti turtą, ir ar reikia įrodyti skolas. Teisme vykdomi ir kiti veiksmai, pavyzdžiui, skolininkas prisaikdinamas dėl turto aprašo. Administratoriaus darbą stebi Vykdyimo priežiūros institucija (šved. *Kronofogdemyndigheten*).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Bendra informacija

Sunkumų patiriančiam prekiautojui teismo sprendimu gali būti leidžiama taikyti specialią procedūrą siekiant reorganizuoti savo įmonę (šved. *företagsrekonstruktion*). Teismas paskiria įmonės reorganizavimo specialistą (šved. *rekonstruktör*), kuris ištiria, ar galima tęsti visus, ar tik kai kuriuos skolininko veiksmus, o jeigu juos galima tęsti, tai kaip tai galima padaryti, ir ar yra tinkamos aplinkybės skolininkui sudaryti finansinį susitarimą (šved. *uppgörelse*) arba kompromisinį susitarimą (šved. *ackord*) su kreditoriais. Atlikdamas savo pareigas, įmonės reorganizavimo specialistas turi elgtis taip, kad užtikrintų, jog būtų atsižvelgta į kreditorių interesus. Sprendimas reorganizuoti įmonę formaliai neriboja skolininko teisės kontroliuoti savo turtą.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Bendra informacija

Skolos restruktūrizavimu (šved. *skuldsanering*) skolininkas atleidžiamas nuo dalies ar visų įsipareigojimų sumokėti skolas, kurioms taikoma restruktūrizavimo procedūra. Nuo 2016 m. lapkričio mėn. Švedijoje taikomas dviejų rūšių skolos restruktūrizavimas: skolos restruktūrizavimas (šved. *skuldsanering*) pagal Skolos restruktūrizavimo įstatymą (šved. *skuldsaneringslagen*) ir įmonių skolų restruktūrizavimas (šved. *Fskuldsanering*) pagal Įmonių skolų restruktūrizavimo įstatymą (šved. *skuldsaneringslagen för företagare*). Abiejų rūšių skolos restruktūrizavimas aprašytas toliau.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?

BANKROTAS

Bankroto byla gali būti iškelta ir fiziniams, ir juridiniams asmenims (įskaitant fizinius asmenis, nevykdančius komercinės veiklos).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Įmonės reorganizavimo byla gali būti keliama fiziniams ir juridiniams asmenims, jei atitinkamas asmuo yra prekybininkas. Kai kuriems juridiniams asmenims, pavyzdžiui, bankams, kredito rinkos įmonėms, draudimo bendrovėms ir vertybiniais popieriais prekiaujančioms bendrovėms, įstatymas netaikomas.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Skolos restruktūrizavimas gali būti taikomas fiziniams asmenims (įskaitant fizinius asmenis, vykdančius privačią komercinę veiklą (šved. *enskild näringsverksamhet*)).

Skolos restruktūrizavimo paraiškas pirmąją instanciją nagrinėja Vykdyimo priežiūros institucija.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Įmonių skolų restruktūrizavimo procedūra gali būti taikoma fiziniam asmeniui, kuris yra:

- 1) prekiautojas, vykdamas komercinę veiklą, jei jo skolos daugiausia atsirado dėl šios veiklos;
- 2) prekiautojas, vykdamas komercinę veiklą, jei iš šios veiklos kylančios skolos gali būti tinkamai sumokėtos arba jei jis tik laikinai negali sumokėti šių skolų, arba
- 3) verslininko šeimos narys, jei šio šeimos nario skolos daugiausia atsirado dėl verslininko komercinės veiklos.

Šeimos narys (šved. *närstående*) – tai sutuoktinis, kartu gyvenantis partneris (sugyventinis), vienas iš tėvų, brolis, sesuo arba vaikas, arba sutuoktinio ar sugyventinio vaikai.

Prašymus dėl įmonių skolų restruktūrizavimo pirmąją instanciją nagrinėja Vykdyimo priežiūros institucija.

2 Kokios yra nemokumo bylos iškėlimo sąlygos?

BANKROTAS

Kad bankroto byla būtų iškelta, skolininkas turi būti nevykdamas įsipareigojimų. „Įsipareigojimų nevykdymas“ (šved. *obestånd, insolvens*) reiškia, kad skolininkas negali tinkamai sumokėti skolų ir kad nepajėgumas jų sumokėti nėra tik laikinas. Skolininko pareiškimas, kad jis yra nemokus, bus priimtas, jei nėra konkrečios priežasties atsisakyti tai daryti. Taip pat taikomos tam tikros prezumpcijos, susijusios su įsipareigojimų nevykdymo įrodymu. Pavyzdžiui, skolininkas turi būti laikomas nemokiu, jei neįrodyta priešingai, tais atvejais, kai vykdyto byla iškelta pagal Vykdyto kodeksą (šved. *utsökningsbalken*) 4 skyrių ir per šešis mėnesius nuo prašymo iškelti bankroto bylą pateikimo nustatoma, kad skolininkas neturėjo pakankamai turto, kad visiškai įvykdytų reikalavimą, kurį prašoma įvykdyti. Ta pati nuostata taikoma, jei skolininkas pareiškė, kad sustabdė mokėjimus.

Prašymą iškelti bankroto bylą gali pateikti skolininkas arba kreditorius.

Jei yra galimų pagrindų patenkinti prašymą iškelti bankroto bylą ir priežasčių manyti, kad skolininkas gali nuslėpti kurį nors turtą, teismas gali nurodyti taikyti skolininko turto areštą (šved. *kvarstad*), kol prašymas bus išnagrinėtas. Teismas taip pat turi teisę taikyti draudimą išvykti.

Apylinkės teismas privalo iš karto paskelbti sprendimą dėl bankroto paskelbimo. Sprendimas įsigalioja iš karto ir skolininkas praranda savo turto kontrolę iš karto po jo paskelbimo, tačiau tam tikra apsauga taikoma trečiųjų šalių teisėtiems lūkesčiams. Taip pat žr. informaciją, pateiktą dalyje „Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?“

Apylinkės teismo sprendimas dėl bankroto paskelbimo arba prašymo iškelti bankrotą bylą atmetimo gali būti skundžiamas aukštesnės instancijos teismui.

JMONĖS REORGANIZAVIMAS

Prašymą reorganizuoti įmonę gali pateikti skolininkas arba kreditorius. Sprendimas leisti reorganizuoti įmonę gali būti priimamas tik jeigu galima pripažinti, kad skolininkas negali sumokėti skolų, kurių grąžinimo terminas yra suėjęs, arba netrukus negalės jų sumokėti. Sprendimas leisti reorganizuoti įmonę negali būti priimtas, jei nėra pagrįstų priežasčių manyti, kad gali būti pasiektas įmonės reorganizavimo tikslas. Kreditoriaus pateiktas prašymas gali būti patvirtintas tik skolininkui sutikus.

Jei skolininko prašymas laikomas priimtiniu, teismas privalo jį įvertinti iš karto, nebent skolininko prašymas buvo pateiktas po to, kai prašymą pateikė kreditorius, ir teismas nusprendė, kad prašymui išnagrinėti reikia surengti posėdį. Jei kreditoriaus prašymas laikomas priimtiniu, teismas turi nustatyti jo nagrinėjimo posėdžio datą. Posėdis turi būti surengtas per dvi savaites nuo prašymo pateikimo teismui dienos. Jis gali būti rengiamas ir vėliau, jei tam yra ypatingų priežasčių, tačiau bet kuriuo atveju posėdis turi būti surengtas ne vėliau kaip per šešias savaites.

Jei prašymas patvirtinamas, teismas taip pat privalo paskirti reorganizavimo specialistą. Gali būti skiriama ir daugiau reorganizavimo specialistų, jei tam yra ypatingų priežasčių. Per vieną savaitę nuo sprendimo leisti atlikti reorganizavimą dienos įmonės reorganizavimo specialistas apie sprendimą turi pranešti visiems žinomiems kreditoriams. Sprendimas dėl įmonės reorganizavimo taikomas iš karto, jei teismas nenustato kitaip.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Prašymą dėl skolos restruktūrizavimo gali pateikti skolininkas. Jei prašymas nėra atmetamas kaip nepriimtinas ar nepagrįstas, būtina kuo greičiau priimti sprendimą pradėti skolos restruktūrizavimą. Prašymas gali būti atmetas kaip nepagrįstas, pavyzdžiui, jei iš prašymo arba kito turimo pranešimo ar ataskaitos paaiškėja, kad nėra įvykdytos skolos restruktūrizavimo sąlygos.

Atlikti skolos restruktūrizavimą gali būti leidžiamas, jei:

- 1) skolininkas yra fizinis asmuo, kurio pagrindiniai interesai yra Švedijoje;
- 2) skolininkas negali tinkamai susimokėti savo skolų ir, atsižvelgiant į visas aplinkybes, galima pripažinti, kad šis nepajėgumas sumokėti skolas neišnyks ir artimiausiu metu (skolininkas turi būti laikomas nemokiu), ir
- 3) tai yra pagrįsta atsižvelgiant į skolininko asmeninę ir finansinę būklę.

Taikomi toliau nurodyti apribojimai:

- 1) skolos neleidžiama restruktūrizuoti, jei skolininkui taikomas draudimas vykdyti veiklą (šved. *näringsförbud*);
- 2) jei skolininkas yra prekiautojas, atlikti skolos restruktūrizavimą gali būti leidžiama tik jei galima nesunkiai iširti finansinę įmonės būklę ir
- 3) jei skolininkui jau anksčiau buvo leista restruktūrizuoti skolą, atlikti naują skolos restruktūrizavimą gali būti leidžiama tik jeigu yra ypatingos priežastys tai daryti.

Jei priimamas sprendimas pradėti skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinomiems kreditoriams. Šiais pranešimais kreditorių turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, kuriuose būtų pateikta išsami informacija apie jų reikalavimus ir visa kita informacija, kuri yra svarbi nagrinėjant bylą, taip pat informacija apie sąskaitą, į kurią skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Sprendimą pradėti skolos restruktūrizavimo procesą galima apskųsti per tris savaites nuo sprendimo priėmimo dienos.

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti skolos restruktūrizavimą, turtas negali būti areštuotas (šved. *utmätning*) siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius prieš priimant šį sprendimą, kol skolos restruktūrizavimo klausimas nėra išspręstas galutiniu sprendimu. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Prašymą restruktūrizuoti įmonės skolą gali pateikti skolininkas. Jei prašymas neatmetamas kaip nepriimtinas ar nepagrįstas, sprendimą pradėti įmonės skolos restruktūrizavimą būtina priimti kuo greičiau. Prašymą galima atmesti kaip nepagrįstą, pavyzdžiui, jei iš prašymo ar kitos prieinamos informacijos paaiškėja, kad nėra įvykdytos įmonės skolos restruktūrizavimo sąlygos.

Įmonės skolą gali būti leidžiama restruktūrizuoti, jeigu:

- 1) skolininko pagrindiniai interesai yra Švedijoje;
- 2) skolininkas negali tinkamai susimokėti savo skolų ir, atsižvelgiant į visas aplinkybes, galima pripažinti, kad šis nepajėgumas sumokėti skolas neišnyks ir artimiausiu metu (skolininkas turi būti laikomas nemokiu), ir
- 3) tai yra pagrįsta atsižvelgiant į skolininko asmeninę ir finansinę būklę.

Taikomi toliau nurodyti apribojimai:

- 1) įmonės skolos restruktūrizavimas negalimas, jei skolininkui taikomas draudimas vykdyti veiklą;
- 2) įmonės skolos restruktūrizavimas negalimas, jei skolininkas yra prekiautojas, kuris neatsakingai vykdo arba vykdė savo veiklą;
- 3) įmonės skolos restruktūrizavimas negalimas, jei skolininko ketvirčio mokėjimų likutis yra mažesnis už septintadalį bazinės išmokos (šved. *prisbasbeloppet*), nustatytos Socialinio draudimo kodekso (šved. *socialförsäkringsbalken*) 2 skyriaus 6 ir 7 skirsniuose (2016 m. – maždaug 6 300 SEK) ir
- 4) jei skolininkui jau anksčiau buvo leista restruktūrizuoti skolą, atlikti naują skolos restruktūrizavimą gali būti leidžiama tik jeigu yra ypatingos priežastys tai daryti.

Jei priimamas sprendimas pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinomiems kreditoriams. Šiais pranešimais kreditoriai turi būti kviečiami, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui (paprastai – raštu) per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, kuriuose būtų pateikta išsami informacija apie jų reikalavimus ir visa kita informacija, kuri yra svarbi nagrinėjant bylą, taip pat informacija apie sąskaitą, į kurią įmonės skolos restruktūrizavimo proceso metu reikės atlikti mokėjimus.

Sprendimą pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą galima apskųsti per tris savaites nuo jo priėmimo dienos.

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti skolos restruktūrizavimo procesą, turto areštas negalimas, jeigu atitinkami reikalavimai atsirado iki šio sprendimo priėmimo, kol įmonės skolos restruktūrizavimo klausimas nėra išspręstas galutiniu sprendimu. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?

BANKROTAS

Jei specialiosiose išimčių taisyklėse dėl skolininko ar bet kurio kito asmens teisinių veiksmų, atliktų iš karto po sprendimo iškelti bankroto bylą priėmimo, nenustatyta kitaip, bankrutuojančio asmens turtas apima visą turtą, kuris priklausė skolininkui sprendimo dėl bankroto paskelbimo dieną arba kurį skolininkas įgyja bankroto procedūros metu ir kurį galima panaudoti vykdant reikalavimus. Taip pat įtraukiamas visas turtas, kurį galima įtraukti į bankrutuojančio asmens turtą išieškant reikalavimus. Dėl fizinių asmenų pažymėtina, kad yra nustatytos specialios taisyklės, taikomos darbo užmokesčiui ir kitam turtui, kuris yra reikalingas skolininkui pragyventi. Skolininkas gali pasilikti tam tikrą šio turto dalį.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Įmonės reorganizavimo specialistas apie sprendimą reorganizuoti įmonę privalo pranešti visiems žinomiems kreditoriams per savaitę nuo sprendimo priėmimo dienos. Be kitų dalykų, prie pranešimo turi būti pridėtas preliminarus skolininko turto ir įsipareigojimų aprašas. Darytina išvada, kad procesas taikomas visam turtui. Tačiau reikėtų pažymėti, kad įmonė gali būti reorganizuota sudarant viešą susitarimą su kreditoriais, tačiau tai nėra privaloma. Visiems reikalavimams, grindžiamiems susitarimu, kuris buvo sudarytas su skolininku įmonės reorganizavimo proceso metu pritarus įmonės reorganizavimo specialistui, taikoma bendroji pirmenybė (šved. *allmän förmånsrätt*). Pavyzdžiui, toks susitarimas gali būti susitarimas dėl įmonės finansavimo, sudarytas reorganizavimo proceso metu pritarus įmonės reorganizavimo specialistui.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Sprendime, kuriuo patvirtinamas skolos restruktūrizavimas, turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja penkerius metus, jeigu nėra pagrįstų priežasčių nustatyti trumpesnę laikotarpį. Mokėjimo planas įsigalioja sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną. Tačiau skolininkas pradeda atlikti mokėjimus nuo sprendimo pradėti procesą priėmimo dienos, todėl laikotarpį, kurį galiojo sprendimas pradėti procesą, paprastai reikia atimti iš mokėjimo plano galiojimo trukmės.

Skolininko mokėtina suma nustatoma taip, kad skolos restruktūrizavimas būtų taikomas visam skolininko turtui ir pajamoms, atskaičius sumas, reikalingas skolininkui ir jo šeimai pragyventi. Išlyga taip pat gali būti taikoma reikalavimui, kuriam skolos restruktūrizavimas netaikomas, apmokėjimui.

Jei po sprendimo dėl skolos restruktūrizavimo skolininko finansinė būklė labai pagerėja ir tai lemia nenumatytos aplinkybės, kreditoriai ir skolininkas gali prašyti iš naujo įvertinti sprendimą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Įmonės skolos restruktūrizavimo byloje turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja trejus metus. Mokėjimo planas pradeda galioti sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną. Tačiau skolininkas pradeda atlikti mokėjimus nuo sprendimo pradėti procesą priėmimo dienos, todėl laikotarpį, kurį galiojo sprendimas pradėti procesą, paprastai reikia atimti iš mokėjimo plano galiojimo trukmės.

Skolininko mokėtina suma nustatoma taip, kad įmonės skolos restruktūrizavimas būtų taikomas visam skolininko turtui ir pajamoms, atskaičius tai, ką būtina palikti skolininko ir jo šeimos pragyvenimui. Išlyga taip pat gali būti taikoma reikalavimui, kuriam įmonės skolos restruktūrizavimas netaikomas, apmokėjimui. Jei po sprendimo dėl įmonės skolos restruktūrizavimo priėmimo skolininko finansinė būklė labai pagerėja, kreditoriai ir skolininkas gali prašyti iš naujo įvertinti sprendimą.

4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?

BANKROTAS

Paskelbus sprendimą dėl bankroto skolininkas praranda viso bankrutavusio asmens turtui priskiriamo turto kontrolę. Skolininkas negali prisiimti jokių įsipareigojimų, kuriais gali būti remiamasi bankroto metu. Taikomos tam tikros išimties. Bankroto proceso metu bankrutavusio asmens turtą valdo administratorius. Administratorių skiria apylinkės teismas ir jis privalo turėti specialių žinių bei patirties šioms pareigoms atlikti ir būti tinkamas eiti šias pareigas kitais aspektais. Administratoriumi negali būti skiriamas teisme dirbantis asmuo. Asmuo negali būti skiriamas administratoriumi, jei yra interesų konfliktas.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Įmonės reorganizavimo specialistas turi turėti specialių žinių ir patirties šiai užduočiai atlikti, turėti kreditorių pasitikėjimą ir būti tinkamas šioms pareigoms eiti kitais aspektais.

Įmonės reorganizavimo specialistas tiria skolininko finansinę būklę ir, pasikonsultavęs su skolininku, sudaro planą, kuriame nurodo, kaip pasiekti reorganizavimo tikslus. Planą privaloma pateikti teismui ir kreditoriams. Įmonės reorganizavimo specialistas gali pasitelkti į pagalbą ekspertus. Skolininkas privalo pateikti įmonės reorganizavimo specialistui visą informaciją apie savo finansinę būklę, kuri yra svarbi įmonės restruktūrizavimui. Skolininkas privalo vadovautis įmonės reorganizavimo specialisto nurodymais dėl įmonės veiklos. Skolininkas negali atlikti tam tikrų teisinių veiksmų be įmonės reorganizavimo specialisto pritarimo. Pavyzdžiui, jis negali apmokėti skolų, atsiradusių prieš priimančią sprendimą, prisiimti naujų įsipareigojimų ir perduoti arba įkeisti turto, turinčio esminę reikšmę skolininko įmonei. Tačiau jei skolininkas neįvykdo šių įsipareigojimų, atitinkamas teisinis veiksmas lieka galioti.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Administratorius neskiriamas. Skolos restruktūrizavimo proceso metu skolininkas ir toliau kontroliuoja savo turtą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Administratorius neskiriamas. Skolos restruktūrizavimo proceso metu skolininkas ir toliau kontroliuoja savo turtą.

5 Kokiomis sąlygomis galima remtis įskaitymais?

BANKROTAS

Kreditorius, turintis reikalavimą skolininkui, kuriuo jis gali remtis per bankroto procedūrą, gali įskaityti šį reikalavimą vietoj skolininko reikalavimo kreditoriui, kurį skolininkas turėjo sprendimo dėl bankroto paskelbimo dieną. Ši nuostata netaikoma, jei įskaitymas bankroto procedūros metu negalimas dėl nagrinėjamų reikalavimų pobūdžio. Sąlyginiais reikalavimams taikomos specialios taisyklės. Esama ir išimčių dėl neseniai įgytų reikalavimų (iš esmės jos atitinka nuostatas dėl išieškojimo iš turto).

Finansų rinkų srityje galioja specialios nuostatos, pagal kurias bankrutavusio asmens turtui ir kreditoriams taikomi susitarimai dėl užskaitos ir panašūs susitarimai, susiję, be kita ko, su finansinėmis priemonėmis.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Visi asmenys, prašymo reorganizuoti įmonę pateikimo dieną turėję reikalavimą skolininkui, gali įskaityti šį reikalavimą vietoj skolininko reikalavimo, kurį jis tuo metu turėjo kreditoriui, net jei šis reikalavimas dar nėra vykdytinas. Ši nuostata netaikoma, jei įskaitymas negalimas dėl nagrinėjamų reikalavimų pobūdžio arba jis yra negalimas dėl kitų įmonės reorganizavimo įstatyme nurodytų priežasčių. Esama ir išimčių dėl neseniai įgytų reikalavimų (iš esmės jos atitinka nuostatas dėl išieškojimo iš turto).

Finansų rinkų srityje galioja specialios nuostatos, pagal kurias bankrutavusio asmens turtui ir kreditoriams, kurių reikalavimams taikomas viešas susitarimas su kreditoriais, taikomi susitarimai dėl užskaitos ir panašūs susitarimai, susiję, be kita ko, su finansinėmis priemonėmis.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Specialių taisyklių, susijusių su įskaitymu, nėra.

JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Specialių taisyklių, susijusių su įskaitymu, nėra.

6 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės esamoms sutartims, kuriose skolininkas yra viena iš šalių?

BANKROTAS

Bankroto įstatyme nėra jokių bendrųjų taisyklių dėl to, ar bankrutuojančio asmens turto patikėtiniui yra privalomi skolininko sudaryti susitarimai. Iš esmės bankrutuojančio asmens turto patikėtinis yra nepriklausomas juridinis asmuo ir neatsako už iš tokio susitarimo galinčius kilti įsipareigojimus. Bankrutuojančio asmens turto patikėtinis gali nuspręsti vykdyti skolininko sudarytus susitarimus, jei tai yra naudinga likviduojant bankrutuojančio asmens turtą. Paprastai tai priklauso nuo kitos susitarimo šalies sutikimo.

Kituose teisės aktuose, pavyzdžiui, Pardavimo įstatyme (šved. *köplagen*) ir Prekybos finansinėmis priemonėmis įstatyme (šved. *lagen om handel med finansiella instrument*), yra specialių nuostatų. Pagal Prekybos įstatymą bankrutuojančio asmens turto patikėtinis gali nuspręsti vykdyti susitarimą, jei viena iš šalių bankrutuoja. Kita šalis gali prašyti bankrutuojančio asmens turto patikėtinio laiku pranešti apie pageidavimą įvykdyti susitarimą.

JMONĖS REORGANIZAVIMAS

Jei prieš priimant sprendimą dėl įmonės reorganizavimo skolininko sudaryto susitarimo šalis turėjo teisę nutraukti susitarimą dėl to, kad kilo ar gali kilti ginčas dėl mokėjimų ar kitokio vykdymo, kitai susitarimo šaliai neleidžiama nutraukti susitarimo dėl šio ginčo, kai sprendimas jau priimtas, jei skolininkas laiku ir įmonės reorganizavimo specialistui sutikus paprašo įvykdyti atitinkamą susitarimą. Kitos susitarimo šalies prašymu skolininkas privalo laiku pranešti kitai šaliai apie tai, ar susitarimas bus vykdomas. Jei susitarimas bus vykdomas, vykdymo būdai taikomos specialios taisyklės. Be to, specialių nuostatų yra Pardavimo įstatyme, taip pat nustatytos specialios taisyklės, taikomos tokiems klausimams kaip darbo sutartys ir finansinės priemonės.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Specialių taisyklių, susijusių su skolos restruktūrizavimo poveikiu esamai sutarčiai, nėra.

Taip pat žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylos užbaigimo sąlygos ir padariniai?“

JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Specialių taisyklių, susijusių su įmonės skolos restruktūrizavimo poveikiu esamai sutarčiai, nėra.

Taip pat žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylos užbaigimo sąlygos ir padariniai?“

7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškelto byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?

BANKROTAS

Paskelbus sprendimą dėl bankroto bankrutuojančio asmens turto patikėtiniui priklausantis turtas paprastai negali būti areštuojamas (šved. *utmåta*) siekiant įvykdyti skolininkui pareikštus reikalavimus. Ši nuostata taikoma automatiškai, iškelus bankroto bylą. Reikalavimams, kuriems teikiama tam tikra pirmenybė, taikomos tam tikros išimties. Bet koks areštas (šved. *utmätning*), taikomas nesilaikant šio draudimo, yra niekinis. Turtas gali būti areštuotas nepaisant bankroto, jei siekiant įvykdyti reikalavimą suteikta teisė išieškoti iš atitinkamo įkeisto turto (šved. *panträtt*).

Jei turtas areštuojamas prieš paskelbiant sprendimą dėl bankroto, paprastai vykdymas gali būti tęsiamas, neatsižvelgiant į bankroto procesą. Taikomos tam tikros išimties.

JMONĖS REORGANIZAVIMAS

Kol įmonė reorganizuojama, skolininkui negali būti taikomas joks areštas ar kitokia Vykdyto kodekse nustatyta vykdymo priemonė. Taikomos tam tikros išimties, pavyzdžiui, jei kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar sulaikymo teisę (šved. *retentionsrätt*) reikalavimui įvykdyti. Negali būti teikiama pagalba, numatyta Įstatyme dėl įmonių tarpusavio susitarimų dėl išperkamosios nuomos (šved. *lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare m.fl.*). Reorganizuojant įmonę negali būti priimami sprendimai, kuriais nustatomas laikinasis areštas (šved. *kvarstad*) ar suvaržymas (šved. *betalningsåkring*).

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti restruktūrizavimą, neleidžiama areštuoti turto siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius iki šio sprendimo priėmimo, kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

Jei skolininkas paskelbiamas bankrutavusiu, prašymas restruktūrizuoti skolą netenka galios.

Jei prašymas sudaryti viešą susitarimą su kreditoriais priimamas nagrinėti po to, kai skolininkas pateikė prašymą restruktūrizuoti skolą, skolos restruktūrizavimo byla turi būti sustabdyta. Jei susitarimas su kreditoriais patvirtinamas, prašymas restruktūrizuoti skolą netenka galios.

JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Po to, kai priimamas sprendimas pradėti restruktūrizavimą, neleidžiama areštuoti turto siekiant įvykdyti reikalavimus, atsiradusius iki šio sprendimo priėmimo, kol nėra priimtas galutinis sprendimas dėl įmonės skolos restruktūrizavimo. Tačiau ši nuostata netaikoma reikalavimams, kuriems netaikomas restruktūrizavimas. Ši nuostata taip pat netaikoma, jei apeliaciniame procese teismas kreditoriaus prašymu nusprendžia, kad reikėtų leisti areštuoti turtą.

Jei skolininkas paskelbiamas bankrutavusiu, prašymas restruktūrizuoti įmonės skolą netenka galios.

Jei prašymas sudaryti viešą susitarimą su kreditoriais priimamas nagrinėti po to, kai skolininkas pateikė prašymą restruktūrizuoti įmonės skolą, skolos restruktūrizavimo byla turi būti sustabdyta. Jei susitarimas su kreditoriais patvirtinamas, prašymas restruktūrizuoti įmonės skolą netenka galios.

8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškelimo metu, nagrinėjimui?

BANKROTAS

Jei tarp skolininko ir kitos šalies nagrinėjamas teisinis ginčas dėl turto, priklausančio bankrutuojančio asmens turto patikėtiniui, pastarasis gali tęsti bylą vietoj skolininko. Jei patikėtinis netešia bylos vietoj skolininko, šis turtas nelaikomas bankrutuojančio asmens turto. Jei skolininkui iškelta byla siekiant įvykdyti reikalavimą, kuris gali būti pateiktas bankroto byloje, bankrutuojančio asmens turto patikėtinis gali įstoti į bylą skolininko pusėje. Šiai procedūrai taikomos papildomos nuostatos.

JMONĖS REORGANIZAVIMAS

Reorganizuojant įmonę iš esmės draudžiama vykdyti reikalavimus, tačiau tai nereiškia, kad negali būti toliau nagrinėjama ir užbaigiama skolininko ir kitos šalies byla.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Žr. dalį „Kokį poveikį nemokumo byla turi pavienių kreditorių iškelto byloms?“

JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL JMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Žr. dalį „Kokį poveikį nemokumo byla turi pavienių kreditorių iškelto byloms?“

9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo bylose elementai?

BANKROTAS

Kreditoriai oficialaus vaidmens bankroto byloje neatlieka. Administratorius privalo konsultuotis su kreditoriais, kuriems bankroto byla turi ypatingą poveikį, jei tam niekas netrukdo. Kreditorius taip pat turi teisę gauti informaciją iš administratoriaus ir dalyvauti, pavyzdžiui, prisiekimo metu. Kreditorius gali prašyti paskirti prižiūrėtoją (šved. *granskningsman*) bankrutuojančio asmens turto administravimui stebėti kreditoriaus vardu.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Jei teismas priima sprendimą reorganizuoti įmonę, jis privalo nustatyti teisme vyksiančio kreditorių susirinkimo datą. Susirinkimas turi būti surengtas per tris savaites nuo sprendimo reorganizuoti įmonę priėmimo dienos arba, jei tai neišvengiama, per ilgesnį laikotarpį.

Kreditorių susirinkime kreditoriai gali pareikšti savo nuomonę dėl to, ar reikėtų tęsti įmonės reorganizavimą. Jei to prašo kreditorius, teismas vis tiek skiria kreditorių komitetą. Komitetą sudaro ne daugiau kaip trys nariai. Kai kuriais atvejais darbuotojai taip pat turi teisę paskirti atstovą papildomu komiteto nariu. Dėl ypatingų priežasčių teismas gali paskirti papildomus narius. Įmonės reorganizavimo specialistas svarbiais klausimais privalo konsultuotis su kreditorių komitetu, jei tam niekas netrukdo.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Žr. dalį „Kokios taisyklės taikomos reikalavimų pateikimui, tikrinimui ir priėmimui?“

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turto?

BANKROTAS

Bankroto metu turtą sudaro bankrutuojančio asmens turtas, kuris yra administruojamas kreditorių naudai (žr. pirmiau pateiktą informaciją). Turtą administruoja vienas arba keli bankroto administratoriai. Paprastai bankrutuojančio asmens turtą būtina išparduoti taip greitai, kaip tik tai pagrįstai įmanoma. Jei skolininkas turi įmonę, administratorius tam tikromis sąlygomis gali tęsti šios įmonės veiklą bankrutuojančio asmens vardu.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Reorganizuojant įmonę skolininkas nepraranda savo turto kontrolės.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Administratorius neskiriamas.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Administratorius neskiriamas.

11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę iškelus nemokumo bylą?

BANKROTAS

Švedijoje bankrotą galima skirstyti į dvi kategorijas – bankrotą, kai skolų nereikia įrodyti (šved. *bevakning*) ir bankrotą, kai reikalaujama pateikti skolų įrodymus. Skolos nėra įrodytos, jei neįrodoma kitaip. Taip yra todėl, kad įvykus bankrotui neprivilėgijuoti kreditoriai paprastai nieko negauna. Apylinkės teismas administratoriaus prašymu gali nuspręsti, kad skolas reikia įrodyti. Šis sprendimas priimamas, jei galima daryti prielaidą, kad paskirstant turtą bankroto procedūros metu neprivilėgijuotieji reikalavimai bus tam tikru mastu patenkinti. Jei nusprendžiama, kad reikia pradėti skolų įrodinėjimo procedūrą, reikalavimai, kuriuos galima pateikti bankroto byloje, paprastai turi būti įrodyti, kad kreditorius apskritai gautų kiek nors paskirstomo turto. Bet kokią teisę į privilegiją taip pat reikia įrodyti. Tačiau jei kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar sulaikymo teisę, tam, kad jis turėtų teisę gauti mokėjimą iš atitinkamo turto, skolos įrodyti nereikia.

Tai, kad skolininkas praranda savo turto kontrolę, reiškia, kad jam draudžiama prisiimti bet kokius įsipareigojimus, kuriais galima remtis bankroto byloje. Jei skolininkas prisiima įsipareigojimus po bankroto bylos iškilimo, paprastai nagrinėjant bankroto bylą jų neleidžiama įrodinėti. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką kai kuriais atvejais skolininkas gali atgauti tam tikro turto kontrolę, jei administratorius aiškiai atsisako reikalavimą į jį.

Bankrutuojančio asmens turto patikėtinis, atstovaujamas administratoriaus, gali prisiimti teises ir pareigas, pavyzdžiui, sudarydamas susitarimą. Dėl to reikalavimai nukreipiami į patį bankrutuojančio asmens turtą (šved. *massafordringar*). Iš esmės reikalavimams į patį bankrutuojančio asmens turtą teikiama pirmenybė kitų paprastų reikalavimų bankroto byloje atžvilgiu (šved. *konkursfordringar*). Tačiau administratoriaus užmokestis ir panašios skolos (dar vadinamos bankroto bylos išlaidomis arba šved. *konkurskostnader*) turi būti apmokamos prieš apmokant visas kitas skolas, apmokamas iš bankrutuojančio asmens turto. Jei bankroto bylos išlaidų neįmanoma apmokėti iš bankrutuojančio asmens turto, paprastai jas apmoka valstybė. Iš esmės reikalavimai bankroto byloje vykdomi tik po to, kai apmokamos bankroto bylos išlaidos ir patenkinami reikalavimai, nukreipti į patį bankrutuojančio asmens turtą.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Bendrų taisyklių dėl pranešimo apie reikalavimus reorganizuojant įmonę nėra. Tačiau byloje dėl įmonės reorganizavimo teismas skolininko prašymu gali nuspręsti leisti vykdyti derybas dėl viešo susitarimo su kreditoriais (šved. *offentligt ackord*). Kreditoriui gali reikėti pateikti savo reikalavimus vykstant deryboms dėl susitarimo su kreditoriais (žr. toliau). Derybose dėl susitarimo su kreditoriais dalyvauja tik tie kreditoriai, kurių reikalavimai atsirado prieš pateikiant prašymą reorganizuoti įmonę. Vis dėlto šiose derybose dalyvauja ne visi kreditoriai: pavyzdžiui, jose nedalyvauja kreditorius, kurio reikalavimas gali būti įvykdytas įskaitymu arba kuris turi privilegijuotą reikalavimą. Įmonės reorganizavimo specialistas aprašo reorganizuojamos įmonės turtą ir įsipareigojimus. Jei asmuo turi reikalavimą, neįtrauktą į reorganizuojamos įmonės turto ir įsipareigojimų aprašą, arba jeigu jis paaiškėja per tą laiką ir jei šis asmuo nori dalyvauti derybose dėl susitarimo su kreditoriais, ne vėliau kaip likus savaitei iki kreditorių susirinkimo jis turėtų pateikti rašytinį reikalavimą įmonės reorganizavimo specialistui.

Reikalavimams, grindžiamiems susitarimais, kuriuos skolininkas sudarė reorganizuojant įmonę sutikus įmonės reorganizavimo specialistui, teikiama bendroji pirmenybė.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Skolos restruktūrizavimas iš esmės apima visus piniginius reikalavimus skolininkui, atsiradusius sprendimo pradėti skolos restruktūrizavimą paskelbimo dieną. Todėl kreditoriai turėtų pateikti visus reikalavimus, kurie atsirado prieš priimant sprendimą pradėti skolos restruktūrizavimą ir kuriuos apima skolos restruktūrizavimas, nes priešingu atveju kyla pavojus, kad skolininkas bus atleistas nuo atsakomybės sumokėti atitinkamas skolas (žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylos užbaigimo sąlygos ir padariniai?“)

Tačiau skolos restruktūrizavimas netaikomas:

- 1) reikalavimams dėl šeimos išlaikymo, jei Socialinio draudimo agentūra (šved. *Försäkringskassan*) ar viešoji užsienio įstaiga neperėmė šalies, turinčios teisę gauti išlaikymą, teisės gauti išlaikymą;
- 2) reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar kitą pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo (šved. *förmånsrattslagen (1970:979)*) 6 arba 7 skirsnius arba sulaikymo teisę, jei užstato pakanka reikalavimui patenkinti;
- 3) reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius įgijo pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo 8 skirsnį prieš paskelbiant sprendimą pradėti restruktūrizavimą turto, į kurį turėjo būti nukreiptas reikalavimas, atžvilgiu;
- 4) reikalavimui, kurio įvykdymo terminas dar nesuėję ir kuris priklauso nuo to, ar kreditorius išmokės atlygį, arba
- 5) reikalavimui, kuris yra ginčijamas.

Jei reikalavimas yra sąlyginis, nėra nustatyta jo suma arba dar nėra suėjęs jo įvykdymo terminas, gali būti nuspręsta, kad skolos restruktūrizavimas jam netaikomas. Jei galima pripažinti, kad reikalavimas nepagrįstas, būtina nuspręsti, kad skolos restruktūrizavimas jam nebus taikomas.

Skolos restruktūrizavimas netaikomas reikalavimams, atsiradusiems po sprendimo restruktūrizuoti skolą priėmimo.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Įmonės skolos restruktūrizavimas iš esmės apima visus piniginius reikalavimus skolininkui, atsiradusius iki sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo dienos. Todėl kreditoriai turėtų panešti apie visus reikalavimus, kurie atsirado iki sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo dienos ir kuriems taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas, nes priešingu atveju kyla pavojus, kad skolininkas bus atleistas nuo atsakomybės sumokėti atitinkamas skolas (žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylos užbaigimo sąlygos ir padariniai?“)

Tačiau įmonės skolos restruktūrizavimas netaikomas:

1. reikalavimui dėl šeimos išlaikymo, jei Socialinio draudimo agentūra ar kita viešoji užsienio įstaiga neperėmė šalies, turinčios teisę gauti išlaikymą, teisės gauti išlaikymą;
2. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius turi pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo (1970:979) 5 skirsnį, jei užstato pakanka reikalavimui patenkinti;
3. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius turi teisę išieškoti iš įkeisto turto ar kitą pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo 6 ar 7 skirsnius arba sulaikymo teisę, jei užstato pakanka reikalavimui patenkinti;
4. reikalavimui, kurio atžvilgiu kreditorius įgijo pirmenybės teisę pagal Pirmenybės įstatymo 8 skirsnį prieš paskelbiant sprendimą restruktūrizuoti įmonės skolą turto, į kurį turėjo būti nukreiptas reikalavimas, atžvilgiu;
5. reikalavimui, kurio įvykdymo terminas dar nesuėjęs ir kuris priklauso nuo to, ar kreditorius išmokės atlygį, arba
6. ginčijamam reikalavimui.

Jei reikalavimas yra sąlyginis, jo suma nenustatyta arba dar nesuėjęs jo įvykdymo terminas, gali būti nuspręsta, kad šiam reikalavimui įmonės skolos restruktūrizavimas netaikomas. Jei galima pripažinti, kad reikalavimas nepagrįstas, būtina nuspręsti, kad skolos restruktūrizavimas jam nebus taikomas.

Skolos restruktūrizavimas netaikomas reikalavimams, atsiradusiems po sprendimo restruktūrizuoti skolą priėmimo.

12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?

BANKROTAS

Apskritai bankroto metu galima pateikti tik tuos reikalavimus, kurie atsirado prieš paskelbiant sprendimą dėl bankroto. Reikalavimą galima pateikti ir bankroto byloje, net jei jis yra sąlyginis arba dar nesuėjęs jo įvykdymo terminas.

Tais atvejais, kai skolų nereikia įrodinėti, nėra jokių taisyklių, pagal kurias kreditoriaus būtų reikalaujama pateikti savo reikalavimą kokiu nors konkrečiu būdu. Jei bankroto byla nagrinėjama neįrodinėjant skolų, administratorius privalo savo iniciatyva užtikrinti, kad paskirstant turtą visiems privilegijuotiems reikalavimams būtų skirta atitinkama dalis. Iš esmės niekas netrukdo kreditoriui pateikti neapibrėžto reikalavimo, kol dar nėra suėjęs prieštaravimo siūlomam paskirstymui terminas.

Jei galima daryti prielaidą, kad turto pakanka sumokėti neprivilegijuotiems kreditoriams, skolas būtina įrodyti (žr. pirmiau pateiktą informaciją apie skolų įrodinėjimą). Jei apylinkės teismas nusprendžia, kad skolas reikia įrodyti, jis nustato 4–10 savaičių laikotarpį įrodymams pateikti. Sprendimas pateikti skolų įrodymus skelbiamas viešai. Per nustatytą laikotarpį kreditoriai privalo savo reikalavimus pateikti raštu. Jei kreditoriui priklauso teisė išieškoti iš įkeisto turto ar sulaikymo teisė, šios procedūros metu tam, kad gautų mokėjimą iš turto, jis neprivalo pateikti skolos įrodymų. Jei skolos įrodomos ir kreditorius nori pateikti reikalavimą arba įgyvendinti teisę išieškoti iš įkeisto turto jau suėjęs įrodymų pateikimo terminui, jis gali pateikti įrodymus *ex post* (šved. *efterbevakning*). Tai reikia padaryti ne vėliau kaip tą dieną, kai administratorius pateikia pasiūlymą dėl paskirstymo, kitaip tariant, dar prieš tai, kai pasiūlymas pateikiamas teismui ir paskelbiamas. Jei kreditorius nepateikia savo reikalavimo įrodymų, jis praranda galimybę gauti mokėjimą iš turto, kuriam taikomas sprendimas dėl paskirstymo. Iš esmės kreditoriaus vėliau gali gauti mokėjimą pagal savo reikalavimą tik jeigu atsiranda naujų lėšų (*ex post* paskirstymas, šved. *efterutdelning*).

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Kaip jau minėta, kreditoriams nenustatytas bendras įpareigojimas pateikti reikalavimus, jei įmonė reorganizuojama, tačiau kreditoriui gali reikėti pateikti savo reikalavimus vykstant deryboms dėl susitarimo su kreditoriais. Įmonės reorganizavimo specialistas privalo sudaryti įmonės reorganizavimo planą. Paprastai plane nurodoma, kaip galima išspręsti įmonės skolininkės finansinės būklės klausimą ir kaip būtų galima pagerinti jos veiklos rezultatus. Tačiau atskirais atvejais plano turinį galima pritaikyti prie aplinkybių.

Tam tikromis aplinkybėmis reorganizuojant įmonę gali būti sudaromas viešas susitarimas su kreditoriais. Prašymą pradėti derybas dėl susitarimo su kreditoriais pateikia skolininkas.

Prašyme pradėti derybas dėl susitarimo su kreditoriais turi būti pateiktas pasiūlymas dėl susitarimo su kreditoriais, nurodant, kiek skolininkas siūlo sumokėti ir kada bus atliktas mokėjimas ir ar norint sudaryti susitarimą su kreditoriais pateiktas koks nors užstatas, o jeigu taip, tai kas jį sudaro. Privaloma pridėti reorganizuojamos įmonės turto ir įsipareigojimų aprašą.

Jei prašymas pradėti derybas dėl susitarimo su kreditoriais pripažįstamas priimtiniu, teismas privalo priimti sprendimą leisti nedelsiant pradėti derybas dėl susitarimo su kreditoriais. Be to, teismas turi nustatyti susitikimo su kreditoriais, kuris turi vykti teisme, datą, išsiųsti šaukimus į šį susitikimą ir paskelbti sprendimą.

Skolininkas, įmonės reorganizavimo specialistas ir kreditoriai turi teisę prieštarauti reikalavimui, kuriam numatoma taikyti susitarimą su kreditoriais. Galimybėi dalyvauti derybose dėl susitarimo su kreditoriais pagal reikalavimą, neįtrauktą į turto aprašą, taikomos specialios taisyklės.

Derybose dėl susitarimo su kreditoriais gali dalyvauti tik tie kreditoriai, kurių reikalavimai atsirado prieš pateikiant prašymą reorganizuoti įmonę. Derybose nedalyvauja kreditoriai, kurių reikalavimai gali būti patenkinti įskaitymu arba kurių reikalavimams taikoma pirmenybė. Derybose taip pat nedalyvauja kreditoriai, kurie bankroto atveju būtų turėję teisę į mokėjimą tik po kitų kreditorių, nebent tai leidžia kiti derybose dalyvaujantys kreditoriai.

Bet kurio kreditoriaus prašymu skolininkas kreditorių susirinkime privalo prisiekti dėl turto aprašo.

Kreditorių susirinkime kreditoriai balsuoja dėl siūlomo susitarimo su kreditoriais. Pasiūlymas dėl susitarimo su kreditoriais, kuriuo patenkinama bent 50 proc. reikalavimų sumos, laikomas patvirtintu kreditorių, jei už jį balsuoja trys penktadaliai balsuojančių kreditorių ir jei jų reikalavimai sudaro tris penktadalius visos balso teisę suteikiančių reikalavimų sumos. Jei ši procentinė dalis yra mažesnė, pasiūlymas dėl susitarimo su kreditoriais patvirtinamas, jei už jį balsuoja trys ketvirtadaliai balsuojančių kreditorių ir jei jų reikalavimai sudaro tris ketvirtadalius visos balso teisę suteikiančių reikalavimų sumos.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Jei priimamas sprendimas pradėti skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinomiems kreditoriams. Šiais pranešimais kreditorių turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, kuriuose būtų pateikta išsami informacija apie jų reikalavimus ir visa kita informacija, kuri yra svarbi nagrinėjant bylą, taip pat informacija apie sąskaitą, į kurią skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Priėmus sprendimą restruktūrizuoti įmonės skolą, surinkus pakankamai informacijos, parengiamas skolos restruktūrizavimo pasiūlymas. Jis išsiunčiamas visiems žinomiems kreditoriams, kurių reikalavimams taikomas pasiūlymas, pakviečiant juos per tam tikrą laikotarpį pateikti pastabas. Jei kreditorius nepateikia pastabų, tai neužkerta kelio priimti sprendimo patvirtinti skolos restruktūrizavimą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Jei priimamas sprendimas pradėti įmonės skolos restruktūrizavimo procesą, turi būti nedelsiant paskelbtas atitinkamas pranešimas oficialiajame leidinyje *Post och Inrikes Tidningar*. Pranešimas per vieną savaitę nuo paskelbimo dienos taip pat turi būti nusiųstas žinioms kreditoriams. Šiais pranešimais kreditoriai turi būti prašoma, be kita ko, pateikti savo reikalavimus skolininkui, paprastai – raštu per vieną mėnesį nuo pranešimo paskelbimo dienos, kuriuose būtų pateikta išsami informacija apie jų reikalavimus ir visa kita informacija, kuri yra svarbi nagrinėjant bylą, taip pat informacija apie sąskaitą, į kurią skolos restruktūrizavimo proceso metu turi būti atliekami mokėjimai.

Priėmus sprendimą restruktūrizuoti įmonės skolą ir surinkus pakankamai informacijos parengiamas įmonės skolos restruktūrizavimo pasiūlymas. Jis išsiunčiamas visiems žinioms kreditoriams, kurių reikalavimams taikomas pasiūlymas, pakviečiant juos per tam tikrą laikotarpį pateikti pastabas. Jei kreditorius nepateikia pastabų, tai neužkerta kelio priimti sprendimo patvirtinti skolos restruktūrizavimą.

13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?

BANKROTAS

Jei bankrutuojančio asmens turto nepakanka bankroto išlaidoms ir skoloms padengti, bankroto bylos reikalavimai nurašomi (žr. pirmiau pateiktą informaciją dėl bankroto išlaidų ir bankrutuojančio asmens skolų). Jei bankroto bylos reikalavimai nurašomi (šved. *avskrivnas*), iš esmės kreditoriams niekas nepaskirstoma.

Jei bankroto bylos reikalavimai nenurašomi, lėšos iš bankrutuojančio asmens turto, kurios nepanaudojamos bankroto išlaidoms ir iš paties turto kylančioms skoloms apmokėti, paskirstomos kreditoriams. Iš esmės jos turi būti paskirstomos pagal Pirmenybės įstatymo nuostatas.

Pirmenybės įstatymu reglamentuojamos kreditorių tarpusavio teisės gauti mokėjimą bankroto atveju. Apie Pirmenybės įstatymą galima pateikti toliau nurodytą apibendrintą informaciją.

Mokėjimų pirmenybė yra specialioji arba bendroji. Specialioji pirmenybė taikoma tam tikram turtui (pavyzdžiui, teisė išieškoti iš įkeisto turto, sulaikymo teisė, nekilnojamojo turto hipoteka (šved. *inteckning*). Bendroji pirmenybė susijusi su visu turtu, priskiriamu bankrutuojančio asmens turtui (pavyzdžiui, tai išlaidos, kurias patiria kreditoriai, siekdami, kad skolininkas bankrutuotų, ir atlyginimas įmonės reorganizavimo specialistui, jei prieš bankrotą buvo vykdomas įmonės reorganizavimas). Specialiajai pirmenybei teikiama pirmenybė bendrosios pirmenybės atžvilgiu. Visiems reikalavimams, kuriems netaikoma pirmenybė, priskiriamos tos pačios teisės. Susitarime taip pat gali būti numatyta, kad kreditorius turi teisę į mokėjimą tik po to, kai patenkinami visų kitų kreditorių reikalavimai (antraeilis reikalavimas, šved. *efterställd fordran*).

Pirmenybė taikoma net ir tuo atveju, jei reikalavimas perduodamas arba įkeičiamas ar kitaip pereina trečiajam asmeniui.

Jei reikalavimui taikoma specialioji pirmenybė tam tikro turto atžvilgiu, tačiau šio turto nepakanka reikalavimui patenkinti, likusi reikalavimo dalis laikoma nepirmenybiniu reikalavimu.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Jei įmonė reorganizuojama, turtas nepaskirstomas, išskyrus tuos atvejus, kai yra sudarytas viešas susitarimas su kreditoriais.

Viešame susitarime gali būti numatyta, kad reikalavimai mažinami ir tenkinami konkrečiu būdu. Pagal susitarimą su kreditoriais visiems kreditoriams turi būti suteikiamos vienodos teisės ir bent 25 proc. reikalavimų sumos, išskyrus tuos atvejus, kai visi žinomi kreditoriai, kuriems būtų taikomas susitarimas, patvirtina mažesnę procentinę dalį arba jei yra ypatingų priežasčių patvirtinti mažesnę procentinę dalį. Nustatyta minimali paskirstoma dalis turi būti išmokėta per vienerius metus nuo susitarimo su kreditoriais patvirtinimo dienos, nebent visi žinomi kreditoriai pritaria ilgesniam mokėjimo laikotarpiui. Susitarime su kreditoriais taip pat galima numatyti, kad skolininkui taikomas mokėjimų atidėjimas ar kitas specialus atleidimas nuo skolų.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Visiems reikalavimams, kuriems taikomas skolos restruktūrizavimas, priskiriamos vienodos teisės. Tačiau atitinkamam kreditoriui sutikus reikalavimui gali būti priskiriamos mažiau palankios teisės arba sumos pagal šį reikalavimą gali būti išmokėtos prieš tenkinant kitus reikalavimus, jei paskirstytina suma yra maža ir taip daryti yra pagrįsta atsižvelgiant į skolų dydį ir kitas aplinkybes.

Nuostatos dėl reikalavimų išdėstomos sprendime leisti restruktūrizuoti skolą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Visiems reikalavimams, kuriems taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas, priskiriamos vienodos teisės. Tačiau atitinkamam kreditoriui sutikus reikalavimui gali būti priskiriamos mažiau palankios teisės arba sumos pagal šį reikalavimą gali būti išmokėtos prieš tenkinant kitus reikalavimus, jei paskirstytina suma yra maža ir taip daryti yra pagrįsta atsižvelgiant į skolų dydį ir kitas aplinkybes.

Nuostatos dėl reikalavimų išdėstomos sprendime leisti restruktūrizuoti skolą.

14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?

BANKROTAS

Jei skolininkas sutinka sumokėti savo skolas arba sudarė kitą susitarimą su kreditoriais (savanorišką susitarimą, šved. *frivillig uppgörelse*), apylinkės teismas turi priimti sprendimą nutraukti bankroto bylą. Jei bankroto byloje reikia įrodinėti skolas, bankroto byla taip pat gali būti užbaigta sprendimu, kuriuo patvirtinamas susitarimas su kreditoriais (šved. *ackord i konkurs*). Kitais atvejais bankroto byla užbaigiama nurašymu (šved. *avskrivning*, jei turto nepakanka bankroto išlaidoms padengti ir reikalavimams, nukreiptiems į patį turtą, apmokėti) arba paskirstant lėšas kreditoriams.

Dėl bankroto fizinis asmuo neatleidžiamas nuo atsakomybės sumokėti savo skolas (skolos restruktūrizavimo taisyklės yra nevienodos). Todėl neapmokėtos skolos išliks ir po bankroto (išskyrus tuos atvejus, kai joms taikomas savanoriškas susitarimas arba susitarimas su kreditoriais).

Juridinis asmuo po bankroto likviduojamas (atitinkamos nuostatos įtvirtintos teisės aktuose dėl teisės burtis į asociacijas). Tai reiškia, kad iš esmės po bankroto kreditoriai negali pateikti jokių nepatenkintų reikalavimų juridiniam asmeniui.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Jei sudaromas viešas susitarimas su kreditoriais, jis privalomas visiems – žinioms ir nežinioms – kreditoriams, turintiems teisę dalyvauti derybose dėl susitarimo su kreditoriais. Kreditorius, kuris bankroto atveju būtų turėjęs teisę į mokėjimą po kitų kreditorių, praranda savo teisę į skolininko mokėjimą, nebent visiškai patenkinami visų kreditorių, turinčių teisę dalyvauti derybose dėl susitarimo, reikalavimai. Kreditoriui, turinčiam pirmenybės teisę tam tikro turto atžvilgiu, privalomas susitarimas su kreditoriais, kiek tai susiję su sumomis, kurių negalima atskirti nuo šio turto.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Sprendimu restruktūrizuoti skolą skolininkas atleidžiamas nuo atsakomybės sumokėti skolas, kurioms taikomas skolos restruktūrizavimas, jei jos mažinamos. Restruktūrizuojant skolą skolininkas taip pat atleidžiamas nuo atsakomybės sumokėti byloje nežinomas skolas, nebent tai yra skolos, kurioms negalima taikyti skolos restruktūrizavimo.

Skolos restruktūrizavimas reiškia, kad teisė į palūkanas ar netesybas už įsiskolinimus pagal reikalavimą, kuriam taikomas restruktūrizavimas, išnyksta už laikotarpį, einantį po tos dienos, kai buvo paskelbtas sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo.

Skolos restruktūrizavimas neturi jokios įtakos kreditoriaus teisėms dėl garanto ar kurio nors kito asmens, kuris, be skolininko, yra atsakingas už atitinkamą skolą.

Sprendime, kuriuo patvirtinamas skolos restruktūrizavimas, turi būti išdėstytas mokėjimo planas. Mokėjimo planas galioja penkerius metus, jeigu nėra pagrįstų priežasčių nustatyti trumpesnį laikotarpį. Mokėjimo planas pradeda galioti sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dieną. Kai nustatoma

mokėjimo plano galiojimo pabaigos data, iš plano galiojimo trukmės paprastai atimamas laikotarpis, kurį galiojo sprendimas pradėti procesą, nebent yra pagrindas išskaičiuoti trumpesnį laikotarpį, atsižvelgiant į skolininko veiksmus po to, kai buvo priimtas sprendimas restruktūrizuoti skolą.

Tam tikromis aplinkybėmis sprendimas restruktūrizuoti skolą gali būti iš dalies pakeistas arba panaikintas. Kreditoriaus, kurio reikalavimui taikomas skolos restruktūrizavimas, prašymu sprendimas restruktūrizuoti skolą gali būti panaikintas, o 6 ir 7 punktuose nurodytais atvejais – iš dalies pakeistas, jeigu:

- 1) skolininkas yra nesąžiningas kreditoriaus atžvilgiu;
- 2) skolininkas tyčia trukdo vykdyti bankroto procedūrą arba taikyti vykdymo priemonę;
- 3) skolininkas slapta suteikė pirmenybę tam tikram kreditoriui, kad paveiktų sprendimą, susijusį su skolos restruktūrizavimu;
- 4) skolininkas prašyme restruktūrizuoti skolą ar kitu bylos nagrinėjimo etapu tyčia pateikė neteisingą informaciją ir tai nenaudinga kreditoriui;
- 5) skolininkas pateikė neteisingą informaciją ir dėl to valstybės valdžios institucija priėmė sprendimą dėl mokesčių, kuriems taikomas skolos restruktūrizavimas, arba nepateikė informacijos, nors privalėjo tai padaryti, ir dėl to priimtas klaidingas sprendimas arba sprendimas apskritai nepriimtas;
- 6) skolininkas nevykdo mokėjimo plano ir iš esmės nukrypsta nuo jo arba
- 7) po sprendimo restruktūrizuoti skolą priėmimo skolininko finansinė būklė labai pagerėjo ir tai nulėmė aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti priimant sprendimą.

7 punkte nurodytais atvejais prašymą būtina pateikti per penkerius metus nuo sprendimo restruktūrizuoti skolą priėmimo dienos, o jeigu mokėjimo planas baigia galioti vėliau – ne vėliau kaip plano galiojimo pabaigos dieną. Jei sprendimas restruktūrizuoti skolą iš dalies pakeičiamas, mokėjimo plano galiojimo trukmė neturi viršyti septynerių metų.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Sprendimu restruktūrizuoti įmonės skolą skolininkas atleidžiamas nuo atsakomybės sumokėti skolas, kurioms taikomas skolos restruktūrizavimas, jei jos mažinamos. Restruktūrizuojant skolą skolininkas taip pat atleidžiamas nuo atsakomybės sumokėti byloje nežinomas skolas, nebent skoloms negali būti taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas.

Įmonės skolos restruktūrizavimas reiškia, kad teisė į palūkanas ar netesybas už įsiskolinimus pagal reikalavimą, kuriam taikomas restruktūrizavimas, išnyksta už laikotarpį, einantį po tos dienos, kai buvo paskelbtas sprendimas dėl skolos restruktūrizavimo.

Skolos restruktūrizavimas neturi jokios įtakos kreditoriaus teisėms dėl garanto ar kurio nors kito asmens, kuris, be skolininko, yra atsakingas už atitinkamą skolą.

Sprendime patvirtinti įmonės restruktūrizavimo planą būtina pateikti mokėjimo planą. Mokėjimo planas galioja trejus metus. Jis pradeda galioti nuo sprendimo patvirtinti restruktūrizavimą priėmimo dienos.

Tam tikromis aplinkybėmis sprendimas restruktūrizuoti skolą gali būti iš dalies pakeistas arba panaikintas. Paprašius kreditoriui, kurio reikalavimui taikomas skolos restruktūrizavimas, sprendimas restruktūrizuoti skolą gali būti panaikintas arba 6 ir 7 punktuose numatytais atvejais – iš dalies pakeistas, jeigu:

- 1) skolininkas yra nesąžiningas kreditoriaus atžvilgiu;
- 2) skolininkas tyčia trukdo vykdyti bankroto procedūrą arba taikyti vykdymo priemonę;
- 3) skolininkas slapta suteikė pirmenybę tam tikram kreditoriui, kad paveiktų sprendimą, susijusį su skolos restruktūrizavimu;
- 4) skolininkas prašyme restruktūrizuoti skolą ar kitu bylos nagrinėjimo etapu tyčia pateikė klaidingą informaciją ir tai nenaudinga kreditoriui;
- 5) skolininkas pateikė neteisingą informaciją ir dėl to valstybės valdžios institucija priėmė sprendimą dėl mokesčių, kuriems taikomas įmonės skolos restruktūrizavimas, arba nepateikė informacijos, nors privalėjo tai padaryti, ir dėl to priimtas klaidingas sprendimas arba sprendimas apskritai nepriimtas;
- 6) skolininkas nevykdo mokėjimo plano ir iš esmės nukrypsta nuo jo arba
- 7) po sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo skolininko finansinė būklė labai pagerėjo.

7 punkte nurodytais atvejais prašymą būtina pateikti per trejus metus nuo sprendimo restruktūrizuoti įmonės skolą priėmimo dienos, o jeigu mokėjimo planas baigia galioti vėliau – ne vėliau kaip šio plano galiojimo pabaigos dieną. Jei sprendimas restruktūrizuoti įmonės skolą iš dalies pakeičiamas, mokėjimo plano galiojimo trukmė neturi viršyti penkerių metų.

15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?

BANKROTAS

Kaip minėta, dėl bankroto fizinis asmuo neatleidžiamas nuo atsakomybės už skolų sumokėjimą, o juridiniai asmenys po bankroto likviduojami.

Jei po bankroto atsiranda paskirstytinų lėšų, numatytas paskirstymas *ex post*.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Dėl viešo susitarimo su kreditoriais padarinių žr. pirmiau pateiktą informaciją. Jei viešas susitarimas su kreditoriais nesudaromas ir skolininkas nesudarė savanoriško ar kito susitarimo su kreditoriais, reikalavimai nevykdomi iki įmonės reorganizavimo pabaigos.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Tam tikromis aplinkybėmis kreditorius gali reikalauti, kad skolos restruktūrizavimas būtų įvertintas iš naujo po to, kai skolininkas baigė vykdyti mokėjimo planą. Žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylos užbaigimo sąlygos ir padariniai?“

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Tam tikromis aplinkybėmis kreditorius gali reikalauti, kad įmonės skolos restruktūrizavimas būtų įvertintas iš naujo po to, kai skolininkas baigė vykdyti mokėjimo planą. Žr. dalį „Kokios yra nemokumo bylos užbaigimo sąlygos ir padariniai?“

16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?

BANKROTAS

Administratoriaus atlyginimas ir kitos panašios skolos (bankroto išlaidos), taip pat kitos skolos, kurias patyrė pats bankrutuojantis asmuo, turi būti apmokėtos iš bankrutuojančio asmens turto dar prieš tai, kai sumos paskirstomos kreditoriams. Bankroto išlaidoms teikiama pirmenybė kitų reikalavimų į patį bankrutuojančio asmens turtą atžvilgiu. Jei jos negali būti apmokėtos iš bankrutuojančio asmens turto, paprastai bankroto išlaidas apmoka valstybė.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Įmonės reorganizavimo specialistas (ir prižiūrėtojas, jei jis yra) turi teisę gauti atlyginimą už savo darbą ir šiai užduočiai atlikti reikalingų išlaidų apmokėjimą.

Jų atlyginimas negali viršyti atlyginimo, kuris laikomas pagrįstu atlygiu už šį darbą. Įmonės reorganizavimo specialisto arba skolininko prašymu teismas įvertina įmonės reorganizavimo specialisto teisę į atlygį. Kreditorius, kurio reikalavimui taikomas susitarimas su kreditoriais, taip pat gali prašyti atlikti šį įvertinimą, kol susitarimas su kreditoriais dar neįgyvendintas. Teismo išlaidas ir atlygį įmonės reorganizavimo specialistui bei prižiūrėtojui turi apmokėti skolininkas.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Restruktūrizuojant skolą skolininkas paprastai atlieka mokėjimus Vykdyto priežiūros institucijai, o tada ji perveda pinigus kreditoriams. Vykdyto priežiūros institucija taiko metinį mokesčių skolininkui už jo mokėjimų valdymą.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Restruktūrizuojant skolą skolininkas paprastai atlieka mokėjimus Vykdyto priežiūros institucijai, o tada ji perveda pinigus kreditoriams. Vykdyto priežiūros institucija taiko metinį mokestį skolininkui už jo mokėjimų valdymą.

17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nugincijimo ar jų nevykdytinumo?

BANKROTAS

Taisyklės dėl išieškojimo iš bankrutuojančio asmens turto (šved. *återvinning till konkursbo*) nustatytos Bankroto įstatyme. Atskaitos data, nuo kurios skaičiuojami išieškojimo taisyklėse nurodyti laikotarpiai, paprastai yra diena, einanti prieš prašymo išskirti bankroto bylą pateikimo dieną.

Veiksmas gali būti atšauktas (šved. *gär åter*), jei juo nepagrįstai suteiktas pranašumas kitų kreditorių atžvilgiu tam tikram kreditoriui, kreditoriai neteko skolininko turto, kreditoriaus skolos padidėjo ir jei skolininkas buvo ar tapo nemokus vien dėl bankroto bylos arba dėl bankroto bylos ir kitų aplinkybių ir kita šalis žinojo arba turėjo žinoti, kad skolininkas buvo nemokus, ir dėl kokių aplinkybių teisinis veiksmas tapo netinkamas. Laikoma, kad skolininko šeimos nariai žinojo pirmame sakinyje nurodytą informaciją, jei nėra įtikinamų įrodymų, patvirtinančių, kad jie nežinojo ir negalėjo žinoti šios informacijos. Jei veiksmas buvo atliktas daugiau kaip prieš penkerius metus iki atskaitos datos, jį galima atšaukti tik jeigu jis susijęs su vienu iš skolininko šeimos narių.

Jei skola sumokama vėliau nei prieš tris mėnesius iki atskaitos datos taikant kitokį mokėjimo būdą nei įprastas mokėjimo būdas, ji sumokama iš anksto arba ji sumokama tokia suma, dėl kurios smarkiai pablogėjo skolininko finansinė būklė, mokėjimą galima atšaukti, jei pagal esamas aplinkybes jo negalima laikyti įprastu. Jei mokėjimas atliktas vienam iš skolininko šeimos narių iki tos datos, tačiau vėliau nei prieš dvejus metus iki atskaitos datos, jį galima atšaukti, jei neįrodoma, kad skolininkas nebuvo nemokus ir dėl tokio veiksmo netapo nemokus.

Specialios taisyklės taikomos dovanoms, dalijimuisi būstu ir darbo užmokesčiui. Kai kuriems mokėjimams valstybei, pavyzdžiui, mokesčių mokėjimams, išieškojimo taisyklės netaikomos.

Administratorius gali reikalauti išieškojimo pareikšdamas ieškinį bendrosios kompetencijos teismuose arba prieštaraudamas skoloms, kurios įrodinėjamos bankroto procedūros metu. Jei administratorius nusprendžia nereikalauti išieškojimo ir nesudaromas draugiškas susitarimas, kreditorius gali reikalauti išieškojimo pareikšdamas ieškinį bendrosios kompetencijos teismuose.

Išieškojimo atveju turtas, kuriuo disponuoja skolininkas, pavirsta bankrutuojančio asmens turto.

ĮMONĖS REORGANIZAVIMAS

Paskelbus sprendimą reorganizuoti įmonę, taikomos Bankroto įstatymo nuostatos dėl išieškojimo vykdant bankroto procedūrą, jei su kreditoriais sudarytas viešas susitarimas (žr. skyrių dėl bankroto).

Jei reikalaujama pirmenybės teisės išieškojimo arba mokėjimo, įvykdyto uždėjus areštą, teismas gali nuspręsti toliau nenagrinėti vykdymo bylos iki atskiro pranešimo.

Ieškinį dėl išieškojimo pareiškia įmonės reorganizavimo specialistas arba kreditorius, kurio reikalavimas būtų išieškotas pagal viešą susitarimą su kreditoriais.

Ieškinį būtina pareikšti prieš įvykstant kreditorių susirinkimui ir galutinio sprendimo neleidžiama priimti, kol nėra išspręstas klausimas dėl viešo susitarimo su kreditoriais. Kreditorius, norintis pareikšti ieškinį, privalo apie tai pranešti įmonės reorganizavimo specialistui. Jei to nepadaro, kreditoriaus byla nenagrinėjama.

Jei įmonės reorganizavimo procesas pasibaigia nesudarius viešo susitarimo su kreditoriais ir pateikus prašymą skolininkas nebankrutuoja per tris savaites nuo įmonės reorganizavimo procedūros užbaigimo dienos, pateiktą prašymą dėl išieškojimo būtina atmesti.

Grąžinus ieškovo išlaidas, išieškotos lėšos tenka kreditoriams, kuriems taikomas viešas susitarimas su kreditoriais. Atsakovas, kuris dėl ieškovo ieškinio gali turėti reikalavimą skolininkui, remdamasis šiuo reikalavimu gali dalyvauti derybose dėl susitarimo su kreditoriais ir turi teisę išskaičiuoti sumą, kuri yra jam mokėtina turto paskirstymo metu, iš sumos, kurią jis priešingu atveju būtų sumokėjęs.

Kreditoriaus, kuriam taikomas viešas susitarimas su kreditoriais, arba skolininko prašymu išieškojimo bylą nagrinėjantis teismas gali įpareigoti taikyti specialųjį administravimą (šved. *särskild förvaltning*) turtui, kuris priklauso kreditoriui pagal ankstesnio sakinio nuostatas. Turtas, kuriam taikomas toks specialusis administravimas, gali būti areštuotas tik jeigu baigė galioti susitarimas su kreditoriais.

SKOLOS RESTRUKTŪRIZAVIMAS

Išieškojimui netaikomos jokios specialios nuostatos.

ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMAS PAGAL ĮMONIŲ SKOLŲ RESTRUKTŪRIZAVIMO ĮSTATYMĄ

Išieškojimui netaikomos jokios specialios nuostatos.

Paskutinis naujinimas: 19/02/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šio dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.